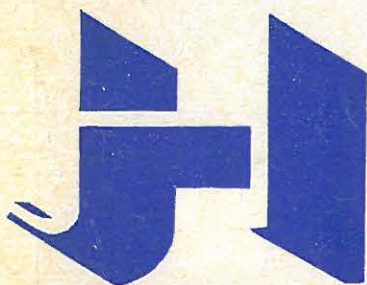

ZPRÁVODAJ

54. JIRÁSKOVA HRONOVA

CELOSTÁTNÍ PŘEHLÍDKA AMATÉRSKÝCH DIVADELNÍCH SOUBORŮ, POŘÁDANÁ V RÁMCI FESTIVALU ZÁJMOVÉ UMĚLECKÉ ČINNOSTI 1984 NA POČEST 40. VÝROČÍ SLOVENSKÉHO NÁRODNÍHO POVSTÁNÍ.

DIVADELNÝ SÚBOR ZK ROH CHZJD BRATISLAVA

NEKLESAŤ NA DUCHU

Známy bulharský dramatik Stanislav Stratiev sa pokúsil vo svojej komédii o istú obraznosť, alegoričnosť, rozprávkovosť. V jeho hre *Neklesať na duchu* vystupujú personifikované zvieratá a veci, ktorých životné starosti, trápenia a sny sú veľmi podobné ľudským. Autor v príbehu o vrabcoch, ktorí sa v krajnej životnej situácii usídlia vo vrecku strašiaka vo vinici a porušia tak všetky doteraz zaužívané normy vzťahu strašiak - vrabec a v príbehu o hruške, ktorá sa rozhodla „padnúť ďaleko od stromu“ cez mierne satirizujúci náznak chce vypovedať o človeku o jeho túžbach i problémoch.

Bratislavský súbor si vybral text neľahký na scénické stvárnenie a hosťujúci režisér Dušan Kaprálik musel tento značne nekomunikatívny divadelný scenár značne preškrtať, vypustiť niektoré scény a pokúsiť sa priradovaním jednotlivých situácií z ktorých každá má svoju mini-tému o isté divadelné leporelo. Autor teda režisérovi a talentovanému súboru nijako neľahčilo adekvátne rozokrytie svojho značne rozporuplného textu.

Odzrkadlilo sa to aj v inscenácii v ktorej sa bolo veľmi ťažké orientovať, napriek niektorým vtipným nápadom, ktoré boli realizované z estetického hľadiska vkusne a s citom pre mieru. V scénografii sme

videli nie všetky prvky funkčne využité, ale s istou rezervou môžeme scénický priestor vytvorený pre túto inscenáciu a na tomto texte akceptovať. Omladený súbor disponuje veľmi talentovaným hereckým materiálom (zaujali: Vl. Rozboril ako Peter M. Gemišev, A. Marčan ako Ivan J. Schizofrenik, V. Štróblova ako Ivanka Stojanová Mileva, František Sillay ako Francúzske hrozno), žiaľ nie všetci ostatní herci naplnili režisérove predstavy a istou nezrozumiteľnosťou v javiskovej reči ešte viac zašifrovali už nemnohí, ale dodnes s ná-

Dokončení na str. 2

Autoři autorského Anebdivadla

Jediné predstavenie letošného JH ze Žďárkách bude inscenácia pražského Anebdivadla, na ktorom sú uvedení dokonca tri autori: Boris Vasiljev, Jarmila Černíková a Milan Schejbal. Obtížná predstava, jak uvedení tvůrci vymýšlejí společně a vytvářejí šestičlenně do stroje písmenka svého dramatického díla, vede k zamýšlení, jak se tito autoři dali vlastně „dohromady“.

Boris Vasiljev patrí medzi prední osobnosti súčasnej sovietskej literatúry, do ních vstúpil až po svojej čtyrdesiatke už ako zrelý autor. Určujúci zážitok, ktorá zformovala jeho ľudský i umelčeský profil, bola druhá svetová vojna. Bojoval v ní od svojich sedemnácti let. Za Veľkej vlasteneckej vojny začal však študovať vojenskú akadémiu,

ukončil ji v roce 1948 a do roku 1954 pracoval jako vojenský odborník. Absolvoval scénaristický kurs a začal spolupracovat s filmem: napsal scénáře k osmi filmům, mezi nimi i *A jitra jsou zde tichá...* (1969), podle jehož povídkové verze vzniklo několik divadelních zpracování a dokonce i opera Kirilla Molčanova.

Jarmila Černíková, dramaturgyně Umělecké agentury Středočeského krajského kulturního střediska v Praze, použila Vasiljevovu filmovou povídku jako předlohu pro dramatizační zpracování: v roce 1977 ji nastudoval soubor Tyl z Rakovníka a se svou inscenací vzbudil mimořádnou pozornost na národních

Dokončení na str. 2

V současné době má Malé divadlo ZK ROH STZ z Ústí nad Labem na repertoáru Shakespearova *Mackbetha*, *Nepilovu hru* U nás v Holoubkově. Přidalovy Malé noční hry a Brechtovu *Matku Kuráž* a její děti, s níž se představí dnes a zítra v Jiráskově divadle.

Velké plány Malého divadla

Ústecké Malé divadlo ZK ROH STZ znají pravidelní návštěvníci JH velice dobře, znají je i porotci, oni znají pravidelné návštěvníky i porotce, takže jsme se společně sešli a spíš jsme si jenom tak povídali.

„Poprvé jste byli na JH před 35 lety. Vzpomínáte si někdo ještě, co se za tu dobu změnilo?“

„Za těch 35 let se především změnil název souboru, jen zřizovatel zůstal. Mnozí z dnešních členů souboru tehdy ani nebyli na světě a jiní se teprve začínali učit abecedu. V souboru se na tuhle dobu pamatují

Dokončení na str. 2

DNEŠNÍ PROGRAM JH

9.00 Diskusní kluby	ZŠ
9.00 Pohovor OK s DS CHZJD Bratislava	Klub JD
11.00	
-13.00 Společný diskusní klub	Slávie
14.00 Schůze OŠ	Klub JD
16.30 Anebdivadlo Praha:	Žďárky
... a jitra jsou zde tichá	
16.30 Koncert estrádního souboru Borovanka	sady A. J.
16.30 Malé divadlo Ústí n. L.:	JD
Matka Kuráž a její děti	
20.00 Koncert Komorního orchestru Sl. Vorlové	JD
20.00 Anebdivadlo Praha:	Žďárky
... a jitra jsou zde tichá	
21.00 Taneční zábava	Slávie
21.15 Film: Romance za korunu	sady A. J.
21.30 Beseda se soubory	Klub JD
zasedání odborné komise	
(po skončení představení)	

7/84

HOSTÉ V HLEDÍŠTI

Včerejších představení bratislavské „Dimitrovky“ se v Jiráskově divadle opět zúčastnila řada hostů, jmenujme z nich alespoň Josefa Vlčka, pracovníka KV KSČ v Hradci Králové a Josefa Mareše, člena předsednictva OV KSČ v Náchodě.

Velké plány Malého divadla

Dokončení ze str. 1

POČASÍ JIM NEVADILO

I přes včerejší nepříznivé dopolední počasí vyrazilo přes třicet účastníků — členů Kruhu přátel Jiráskova Hronova na plánovaný výlet autobusem na Machovsko, kde pojezdový dopravní prostředek vystřídali ten nejstarší — nohy. Ale i tak se plánovaný, byť zmoklý výlet vydařil, čímž Kruh přátel Jiráskova Hronova úspěšně zakončil třetí ze svých letošních přehlídkových mimodivadelních akcí.

PŘIJELI POVZBUDIT

Ochotníci z Mnichova Hradiště přijeli na Jiráskův Hronov poprvé ve své historii, která již čítá rovných 150 let. Této účasti právě v jubilejním roce si patřičně považovali, což se projevilo nejen při „uctivém a skromném — nenápadném chování“, ale také při patronátním večeru, kde se mj. také objevili vedoucí odboru kultury ONV v Mladé Boleslavi Miroslav Dufek, ředitel OKS v Mladé Boleslavi Jaroslav Novotný, krajský metodik Milan Strotzer a předseda okresního poradního sboru pro divadlo Jan Ditrich, kteří přijeli mnichovohradištské divadelníky při jejich premiéře na Jiráskově Hronově povzbudit.

SEN NA NÁMĚSTÍ

Kdybych to někomu vyprávěl, nejspíš by si myslel, že jsem pil či jinak nejsem při smyslech. Viděl jsem totiž včera po skončení diskusních klubů v Hronově na náměstí v pravé poledne skutečného rytíře. Ale ono to tak opravdu bylo. Docent František Štěpánek, pedagog DAMU a režisér Divadla na Vinohradech, rytíř řádu belgického království [za zásluhy o rozvoj čs.-belgických kulturních vztahů za pedagogickou činnost v Belgii], sestoupil ze své trzve na náhodně Babí a přijel na skok mezi letité známé a přátele. ibn

VŠUDE PLNO DĚTI

Na JH není ani jediné představení pro děti, a přece si jej bez nich už nedovedeme představit. My novináři pracujeme v jejich škole, pravidelně se s nimi setkáváme, když z administrace Zpravodaje běží do ulic s čerstvými čísly a když je pak ještě i před večerním představením nabízejí návštěvníkům. Vřdně, nevtravě. Je v tom kus obětavosti, uvážíme-li, že mají prázdniny. A včera nás žáci školní družiny Hronov 1 překvapili i půvabnými dárky. Vyšíváními záložkami, moduritovými malovanými ozdobkami. Díky za tu pozornost, máme z ní radost. A díky i jejich učitelům. (dš)

mi hraje jeden člen, který začal všechna hronovská představení (kromě zmíněného ještě v letech 1972, 1978 a 1980). Takže především se změnili lidé, ale i když jsme se postupem času střídali, zůstávala láska k divadlu a odpovědnost, která se někdy vznešeně nazývá umělecká. A tahle odpovědnost vůči tradici i současníkům je asi nejsilnější pocit, s nímž do Hronova přijíždíme i letos.

„Máte „ztíženou“ situaci. V pondělí slavil mezi portály JD se stejným titulem úspěch soubor Z-divadlo Zeleneč. Co si o tom myslíte?“

„Zda máme ztíženou situaci je asi spíš záležitost úhlu pohledu. Vzhledem k tomu, že jsme přijeli až dneska, umožňujeme konfrontaci obecně, ale sobě nic nekomplikujeme. Navíc jsme toho názoru, že inscenační prostředky obou souborů jsou natolik odlišné, že snad by mohlo jít, spíše než o porovnání formy, o úvahu nad zpracováním tématu Matky Kuráže. A jestli to naše představení umožňuje, pak asi může zařazení dvou tematicky si blízkých inscenací (a snad příště i stejných) zajímavým způsobem ovlivnit hronovské přehlídky.“

„S čím přijedete na JH za 35 let?“

„Věříme, že se nám podaří do Hronova přijet dříve než za 35 let, a třeba s takovou inscenací, jakou jsme sem v předcházejících letech zatím nemohli přivést. Jinak samozřejmě chceme stále hrát s takovou odpovědností, o níž byla řeč už v úvodu.“ -ibn-

DIVADELNÝ SÚBOR ZK ROH CHZJD BRATISLAVA

NEKLESAŤ NA DUCHU

Dokončení ze str. 1

posolstvo inscenácie. V hereckej tvorbe práve nadužívaním niektorých výrazových prostriedkov (napr. množstvom ukríčaných scén, najmä z prvej časti inscenácie) sa stalo, že divákovi unikali súvislosti tým viac, že aj kostýmová zložka inscenácie mu orientáciu v nej znesnaďovala. A tak nejednotnosť použitých prvkov divadelnej syntézy v inscenácii súboru z Bratislavy spôsobila, že pokus súboru o plastický výklad hry bulharského autora (mimo chodom občasná frekvencia inscenovania titulov bulharskej dramatiky pre tento súbor nie je vôbec náhodná) ostal iba pokusom o mnohovýznamový výklad diskutabilnej predlohy.

Seďmou sezónu pracuje pražské Anebdivadlo zhruba ve stejném složení a byly to pro něj rozhodně tučné roky co do úspěchů na domácích (Jiráskův Hronov nevyjímaje) i zahraničních amatérských divadelních scénách. Půjde v těchto šlápějích i hra ... a jitra jsou zde tichá?

Autoři autorského Anebdivadla

Dokončení ze str. 1

přehlídkách v Jiráskově Hronově a ve Svitavách a získal mnohá významná ocenění.

Milan Schejbal, režisér žižkovského Anebdivadla použil literární verzi Jarmily Černíkové k vypracování vlastního scéná-

ře svého „autorského divadla“ a odmítá hovořit o předloze jako o divadelní hře: „Většina dramaturgů a scénářů dnes vzniká v tvůrčí dílně jednotlivých souborů a jsou většinou nepřenosné do jiného divadla“. A tak lze soudit, že autorská „trojka“ představení A jitra jsou zde tichá... se možná dohromady nikdy nesešla.

-ekP-

BUDE DEN KRAJŮ?

Při jednání organizačního štábu 54. Jiráskova Hronova padl jeden nápad, jak do budoucna organizovat krajská setkání při Jiráskových Hronovech, jejichž konání se často narychlo připravuje až v průběhu přehlídky. Uvažuje se o tom, že by byl jeden den při Jiráskově Hronově nazván jako „den krajů“ a během tohoto dopředu určeného dne by se mohla všechna krajská setkání ochotníků uskutečnit.

JAK DO ŽDÁREK

Dnes odpoledne a večer a zítra se „zapojí do hry“ vedle Jiráskova divadla také kulturní dům ve Žďárkách, kde bude v netradičním prostoru inscenováno letos představení pražského Anebdivadla ... a jitra jsou zde tichá. Jako v loňském roce, budou diváci do Žďárek přepravováni autobusy, které budou kyvadlově odjíždět hodinu před začátkem představení (dnes tedy v 15.30 a v 19 hod.) od základní školy na náměstí, ovšem z boční ulice naproti Jiráskovu divadlu. Po loňských zkušenostech je nutné upozornit na jednu závažnou radu: nenechávejte odjezd na poslední chvíli, kdy bude autobus zcela určitě „nabitý“ a nemuseli byste se dovnitř a tedy i do kulturního domu ve Žďárkách dostat...

TISKOVÁ KONFERENCE

Ve čtvrtek v budově Jiráskova divadla proběhla tisková konference, velice početně navštívená a dlouho trvající. Hovořilo se o všem možném — o letošním výběru na JH, o tom, proč zde některé inscenace jsou, a jiné zase nejsou, o situaci v některých krajích, ale o amatérském divadle v ČR i SSR vůbec, o Klubu mladých

divadelníků (všeobecná spokojenost), o diskusních klubech, o možnosti zlepšit propagační a informační „službu“ jednotlivých souborů, o chystané přístavbě budovy JH, která by měla zlepšit celkovou situaci, i o plánovaných zlepšcích v ubytování. A nakonec se všichni rozešli s pocitem, že to vůbec nebyly marné dvě hodiny.

Hlásíme se o práci

Ve 4. čísle Zpravodaje byla zveřejněna informace o chystané přístavbě Jiráskova divadla.

K tomu v heslech:

1. Členové Svazu českých divadelních ochotníků odpracovali 22 tisíc brigádnických hodin při rekonstrukci Národního divadla v akci „Ochotníci Národnímu divadlu“.
2. Brigádnickou pomoc nabízí Svaz také Městskému národnímu výboru v Hronově při plánované výstavbě pod heslem „Každý člen SČDO - návštěvník Jiráskova Hronova - nejméně čtyři hodiny Jiráskovu divadlu“.

3. Pokud MěNV v Hronově tuto nabídku přijme, vyhlásí ústřední výbor Svazu českých divadelních ochotníků tuto akci, která započne na 55. JH a bude pokračovat na dalších ročnících až do dokončení výstavby.
4. Podrobnosti organizačního zajištění akce projedná ÚV SČDO s MěNV Hronov ještě během 54. JH.

Za Ústřední výbor Svazu českých divadelních ochotníků

Dr. Milan Kyška
předseda

Tohto roku si pripomínáme, že už 15 rokov uplynulo od založenia Zväzu divadelných ochotníkov na Slovensku a Svazu českých divadelních ochotníků. Nikako okázale to neoslavujeme, ale o to viac sa zamýšľame nad priebehom uplynulých rokov a hľadáme možnosti ďalšieho rozvoja ochotníckeho divadla. V tejto súvislosti sa nás mnoho ochotníkov pýta, aký má zmysel a význam organizovať sa v ZDOS alebo SČDO?

Ochotnícka činnosť má za sebou vyše 150-ročnú minulosť a zakladá sa na skúsenostiach. Ak sa tieto tradície a záujem nepestujú a skúsenosti sa neprenášajú zo súboru do súboru a z pokolenia na pokolenie, každý nový ochotník musí začínať znovu, akoby pred ním nič nebolo a stretávať sa s ťažkosťami a problémami začiatníka bez akýchkoľvek súvislos-

tí s ostatným ochotníckym dianím. Preto je pokrok v ochotníckom divadle pomalý a s problémami. Súbor sú rozložené po celej republike a z obce do

Blahoželáme

obce, z mesta do mesta alebo z obce do mesta je často príďaleko a čas je krátky na to, aby sa mohli ochotníci osobne stretávať, vymieňať si skúsenosti, pestovať vedomie spolupatričnosti bez organizovania v jednotnej organizácii. Dôsledkom tohto je obmedzenosť názorov a postojov i obmedzenosť konania v konkrétnej činnosti. A práve preto poslaním a úlohou oboch našich zväzov je vytvárať, pestovať a reprezentovať záujmy a jednotu všetkých ochotníkov, vzájomne sa pravidelne informovať, sprostredkovať skúsenosti a poznatky,

Díky Pepíkovi Vavříčkovi z Hronova jsme prožili kouzelný den na výletě do krajiny kolem Machova. Člověku je někdy zapotřebí prožít něco mimořádného, ovšem co potřebuje denně, je strava a té se nám

O Hronově trochu jinak

dostalo v hojně míře v poctivé domácí úpravě, s přátelským úsměvem, na rychlých nohou v této milé svérázné hospůdce. Zejména oceňujeme vtipné sestavení jídelníčku, který nám umožnil ochutnat typická krajová jídla. Zdejší kolektiv naplňuje v pravém slova smyslu to, co obnáší označení POHOSTINSTVÍ.

Děkujeme všem, kdož se zasloužili o dobře prožítý den v rámci festivalu Jiráskův Hronov.
KPIJH

organizovať výmeny skúseností a pod. Preto je potrebné, aby sa čím viac našich ochotníkov stalo členmi našich organizácií, lebo aj ten najmenší, začínajúci a od kultúrneho centra vzdialený kolektív i samostatný tvorca je platným aktívnym spoločenským činiteľom iba vtedy, keď je dostatočne informovaný a na celok ochotníckeho hnutia napojený, a zasluguje si preto ochranu a permanentnú podporu od svojej najvlastnejšej organizácie, teda od ZDOS a SČDO.

Preto pri pätnástom výročí založenia našich zväzových organizácií želáme im veľa úspechov, aby sa im práce darila aby úspešne splňali ich najvlastnejšie poslanie na prospech ochotníkov a rozvoja celej ochotníckej divadelnej činnosti.
Ján Melek,
predseda ÚV ZDOS

MÍSTO PRO ANKETU

Předznamenávám, že opomím problém jak dostat diváka do divadla. Beru „status quo“ — divák v divadle je.

Divák? Proč toto označení? Vždyť on se jen nedívá, on slyší, čichá, hmatá, ochutnává. Přichází do divadla nejen se všemi smysly, ale i s rozumem a na to vše chceme působit. Je to stejný člověk jako my, kteří stojíme proti němu — v prostoru! Přichází jako kniha s bílými listy, které máme popsat. Kniha, která již prošla leckterými rukama; stejně jako my. A pak je tu ještě to zvláštní — n-ty smysl? — ono fluidum, jitrění, neviditelné splyvání duší oživlého jeviště a dy-chačícího hlediště.

Ten na druhé straně nás víc než okukuje!

Je to „pan Publikum“, řečeno Janem Werichem. (Publikum = veřejnost, obecenstvo, posluchačstvo - viz malý encyklopedický slovník). V tom „pan“ je úcta, vážnost, uznání a hlavně životní potřeba rovnohodnotného a hodnoceného kontaktu. S dlouhým „a“ by to bylo zotročující vazby slouhy, kterým lze nahradit i rohožku a který ji udlá (i rád), jen aby se zavděčil.

Chceme-li udržet partnerský vztah musíme začít navazovat kontakt první. Tak jako rodiče, kteří tu byli dřív než děti. Musí nám být rozuměno, **musíme být sdělní** a to divadelními postupy a prostředky, aby si nás „pan Obecenstvo“ nepletl s jinými „divadly“, např. s tak často všemožně skloňovanou televizí. Najít ty neúčinnější znamená najít právě ty nejjednodušší, které se přesně chvějí s dobou, s časem, který žijeme. My na jevišti i ti v hledišti! To nalézání, to je, myslím, ten největší div, za kterým se lopotíme od doby vzniku divadla. Myslíme si, že v současné době nás čeká hodně potu, aby „byl svátek na naší ulici“ — řečeno ústy dr. A. Kreta.

Na závěr jeden citát (autor J. Honzl?) „Divák je takový, jakého si divadlo zaslouží.“

Takže jsem se přece jen jaksí dostal k tomu, čemu jsem se chtěl v úvodu vyhnout. P. S. Psáno před zhlédnutím „Guráže“ ze Zelenče.

Dušan Zakopal, Ostrava

Ano, vážený soude, já se přiznávám.

Především mne zajímá divák. A už vůbec mi není lhostejné, jestliže se mu inscenace, na které jsem spolupracoval, nelíbí.

A jsem úplně nejsmutnější, když na divadlo, které jsem pro něj napsal, nechodí. To mám pocit, že má autorská práce ztrácí smysl.

Svádět divácký nezájem na diváka a jeho vzdělanost je pokřtectví.

Jan Werich o tom řekl: ...ti co hrajou sami pro sebe, jsou obyčejní.
Dokončení na str. 4

NOVÉ TVÁŘE KOLEM NÁS

Kdo se zajímá o divadlo, nemohlo mu ujít jméno Karel Kríž. V roce 1967 absolvoval na pražské DAMU obor režie a hned po vojné následovalo první a dlouholeté angažmá v Divadle F. X. Šaldy v Liberci. Zde se zapsal do divadelního povědomí inscenacemi, o kterých se dodnes hovoří — jmenujme alespoň Brechtovu Matku Kuráž, Radičkovu Melu, Gozziho Krále jelenem atd.

● **Karle, říká se, že divadelník je nešťastný, když nemá co dělat. To Tvůj případ rozhodně není.**

„Máš pravdu. Skončila jedna sezóna a už se těším na další. Čekají mě práce na krásných hrách. Baron na větších autora Calvina, Bláznivá ze Chaillet autora Giraudauxe a nyní prožívám velice příjemný týden mezi divadelníky na Hronově.“

● **Jsi zde poprvé. Jaký je Tvůj vztah k amatérskému divadlu?**

„Sympatický, vřelý, sentimentální.“

● **Počkej, jak to myslíš?**

„Vždyť já jsem z amatérů vyšel! Pocházím z Turnova, kde pracoval tradiční soubor Marek a my, gymnazisté jsme, jako ostatně každý „rozhněvaní mladí muži“, vytvořili pod vedením

profesora Horáčka tomuto souboru opoziční divadlo malých forem. Nechtěli jsme prostě jít cestou vyšlapanou. Divadlo mě okouzlo a dovedlo mě až ke zkouškám na DAMU... Byla to krásná doba.“

Karel Kríž

● **Pracuješ jako lektor KMD ve Velkém Dřevíči...**

„Na 54. JH jsem byl pozván a jsem moc rád, že mohu pracovat v kolektivu mladých divadelníků. A pokud se nám, lektorům, podaří něco frekventantům sdělit a ti uplatní své zkušenosti, až se rozjedou do svých souborů, bude to krásný výsledek naší společné práce.“

● **Tvoje zážitky z letošního ročníku Hronova?**

„Spolupráce s ostatními třemi kolegy — lektory KMD, radost z možnosti otevřeného dialogu s účastníky klubu a z jejich poctivé snahy a dobrou věc a dále inscenace Matka Guráž souboru ze Zelenče.“

● **Hodně se diskutuje o tom, co všechno by mělo splňovat divadlo dneška. Co Ty si o tom myslíš?**

„Divadlo dneška by mělo vytvořit komunikativní platformu, kde se divák i herec setkávají pod jedním stropem, pod jedním nebem, společně prostřednictvím divadelní formy uvažují či spoluprocitují teď a tady (v tomto okamžiku) společnou životní zkušenost, vzájemně si sdělují, společně se ujišťují, společně se ptají, bez techniky, v tomto těžko uchopitelném okamžiku ukončitelného bytí.“

K tomu není co dodávat.

Děkuji.

—ms—

Dokončení ankety: Divák a divadlo

Dokončení ze str. 3

čejně špatní herci. Ti pak, když nemají úspěch říkájí, že Publikum je vůl. Tvrdí, že tomu obecnost nerozumí, že je nedostatek. Obvykle to tvrdí trpělivě: „

Respektuji omezený divácký zájem o experiment. Byla, jsou a samozřejmě budou vždycky existovat divadla a texty, oslovující jen určitý, menší počet diváků.

Je ale nesporně touhou každého tvůrce, ať už si to, pánové, přiznáme, nebo ne, oslovit co nejširší divácké zázemí.

A proto se přiznávám. Ctím divadelního diváka a jemu podřizuji své snažení. Protože prázdné divadlo je nesmysl. Divadlo bez diváka to je schizofrenie.

Pavel Dostál, Olomouc

Různé divadelní vlivy a tendence vytvářejí diváckou zkušenost, podmíněnou subjektivními i objektivními možnostmi jedince. Na základě toho divák vnímá a hodnotí právě probíhající nebo zhlédnutá představení, je patřičně schopen nebo ochoten rozšiřovat v nejrůznějších rovinách inscenační poslání, tlumočnický autora, inscenátory i ohlas doby, v které inscenace vznikla. Nejcitlivější je však okamžik, kdy divák má možnost vstoupit do procesu představení oproštěn od toho, co o divadle ví, a tak, že nevádí absence toho, co mu o něm zůstalo utajeno. Okamžik, kdy hrací soubor zangažovaná vnitřní aktivita diváka vytváří rovnocennou složku podívaně.

Záznam takového divadelního diváckého zážitku mívá pak delší trvání, prorůstá dál do divákovy povědomí a proniká jeho prostřednictvím zpět do společenské reality, kterou má schopnost též ovlivnit.

Záleží na mnoha faktorech i na jejich vzájemném propojení, zda a jak umělecký kolektiv této schopnosti divadla využije

a zda jí dokonce nezneužije. Ale to je už věc amatérské i profesionální umělecké etiky.

Karla Dřová, Jaroměř

Divák je vzácná věc. Přijde a divadlo je. Nepřijde-li, divadlo se nekoná. Vznikne jen prázdné ticho. Můžeš s ním dělat co chceš. Neobživne. Neboť divadlo je komunikace.

A nejen tak nezávazné tlachání. Komunikace o něčem, o čem si potřebujeme popovídat právě dnes. Právě teď. Co je pro nás nutné a potřebné. Neboť divadlo je právě dnes a ne někdy jindy. Je současné. Je výsostně aktuální. I jeho řeč musí být navýsost dnešní.

Divadlo, které ztratilo své „ted“ — ať už tím, že se předbíhá či naopak opoždí — ztrácí svého spoluhráče, svoje lidi. Ztrácí možnost Oslovení. Neboť není koho. Komunikace a tím ani sdělení nenastává. Proto, má-li se vytvořit touha jít do divadla, být osloven, má-li se vytvořit nutnost a až přímo posedlost po dalším a dalším oslovení, musí existovat tak zrovna posedlá nutnost, vnitřní nezbytnost něco říci. Někoho oslovit. A opět vyslovit se právě zde, v tomto čase. Dnes. Ne zítra a ne včera. Otevřít se. Mít názor a ten předvést k posouzení. A doufat, že bude zajímavý i podruhé. Že vyvolá jiskření. Že se dotkne toho podstatného, co je i pro druhé důležité. Že nebude mrtvý, ale že ožije. Že nabídnuté vidění, předložený názor, otevření tématu je právě teď potřebné a nutné.

Jak však vědět? Jak mít jistotu, že bylo nalezeno. Že byl otevřen právě ten pravý problém, to správné téma. Že naše vidění je dnešní, současné? Jistoty předem není. Je jen možnost. Jít. Hledat. Odkrývat a otevírat v sobě samém — ale i v druhých — témata. Vlastní, osobitá, neopakovatelná témata. A pracovat s nimi.

Divadelně. A výsledek předložit k posouzení. A čekat a věřit, že dojde k oslovení. Že zašumí tiché a společné ano. Že komunikace nastala.

K tomu je třeba mít odvahu vzít sebe sama a odnést na trh. Nebát se. Ale hlavně neustále dál a dál hledat další a další možnosti divadelní komunikace. A otevírat další a další dvířka. Další a další zapomenuté, utajené a schovávané pokoje. V nás všech. Nacházet a zase ztrácet cestu. A pořád mít nutnost a touhu jít. Dál. Mít svůj nikdy neutečitelný hlad po dalším a dalším hledání, otevírá-

ní a oslovování. Jakmile přestane, cesta končí. Hledání je najednou nesmyslné. Odvaha, touha a posedlost se potichoune a s hanbou vytrácí pryč, aby náhodou nerušila a nepřekážela. Oslovení mizí. Divadlo kamení. Je najednou nehybné a mrtvé. A co s ním? Jak jej dostat pryč z cesty, aby tento mrtvý balvan nepřekážel ostatním?

To však by byla jiná úvaha. Jiná otázka k zamyšlení. Možná, že ne tak zcela nezajímavá.

Saša Pernica, Praha

ZADÁNO PRO KMD JAK TO VIDÍ MLADÍ

Jak již bylo inzerováno v jednom z prvních čísel Zpravodaje letošního ročníku Jiráskova Hronova, byl čtvrtek v Klubu mladých divadelníků ve Velkém Dřevíči dnem otevřených dveří, tj. klub mohl navštívit každý z účastníků divadelního svátku.

A skutečně již od ranních hodin bylo možno ve Dřevíči spatřit „neznámé tváře“, ve kterých zkušený amatérský divadelník odhalil krajské metadiky, novináře, dřívější frekventanty KMD apod. Během dvou hodin mohli návštěvníci nakouknout do kuchyně letošního nové koncepce KMD, seznámit se s novými lektory i způsobem práce. Samozřejmě, že nelze během tak krátké doby poznat a uvědomit si postupy práce všech skupin, protože každý z lektorů volil jinou metodu výuky; tudíž bez znalostí souvislostí mohl nezúčastněný návštěvník nabýt dojmu chaosu. Nejlépe z této situace vyšli ti, kteří se zaměřili během své návštěvy pouze na jednu skupinu — zde se mohli během krátké doby seznámit s výsledky dosavadní práce, přístupem k tématu probírané ukázky zvolené předlohy a pohovorem s frekventanty si ujasnit celko-

vý obrázek o Klubu mladých divadelníků během letošního 54. Jiráskova Hronova. Jeden příklad za všechny: kroužek režiséra J. Frehára začal pohybovou průpravu v podobě rozcvičky, frekventanti sami dále shrnuli teoretické poznatky dosavadní práce a v praktické části názorně tyto poznatky aplikovali.

Ve večerních hodinách se účastníci Klubu mladých divadelníků zamýšleli nad představením DS ZK ROH CHZJD Bratislava Neklesat na duchu. Diskusi nad touto inscenací lze charakterizovat několika slovy: rozpačitost nad výsledkem práce bratislavského souboru lze vidět především v nejasnosti žánru, v absenci určité selekce výběru výrazových prostředků. Herecky evidentně vyspělý soubor přecenil své síly a nedokázal přesně interpretovat složitou předlohu.

ZÍTŘEJŠÍ PROGRAM JH

9.00	Dramaturgický seminář	SOU ČSSD
9.00	Rozhovor OK se soubory	Klub JD
9.00	Diskusní kluby	ZŠ
13.30	Schůze OŠ	Klub JD
16.30	hudební skupina Kamion ZO SSM Tepna Č. Kostelec	sady A. J.
16.30	Anebdivadlo Praha: ... a jitra jsou zde tichá	Žďárky
19.00	Malé divadlo Ústí n. L.: Matka Kuráž a její děti	JD
19.00	Anebdivadlo Praha: ... a jitra jsou zde tichá	Žďárky
20.00	Taneční zábava	Slávie
21.15	Film: Dolina	sady A. J.
21.30	Slavnostní zakončení 54. JH	JD
22.00	Setkání oficiálních hostů	SOU ČSSD

